

Proporcije

Količnik brojeva a i b , to jest broj $a : b = \frac{a}{b}$ naziva se razmerom brojeva a i b .

Proporcija je jednakost dve razmere $a : b = c : d$ i rešava se tako što se pomnože "spoljašnji sa spoljašnjim" a "unutrašnji sa unutrašnjim" članom proporcije:

$$\begin{array}{c} \curvearrowright \\ a : b = c : d \\ \curvearrowleft \\ ad = bc \end{array}$$

Procentni račun

Procentat je univerzalna jedinica mere i predstavlja 100 – ti deo neke veličine.

Dakle, jedan posto od a iznosi $\frac{a}{100}$ ili $0,01a$ i označava se sa 1% od a .

Glavna proporcija koju koristimo je:

$$G : P = 100 : p$$

Šta je šta u proporciji?

G je glavnica, (celina), ono što je "na početku" i na njega se uvek odnosi 100%.

P je deo glavnice (celine), ono što je "na kraju" i na njega se odnosi p %.

Naravno, nekad P može biti veće od G .

p -je uvek u procentima, i to:

Ako u zadatku kaže da se nešto povećava za w %, onda je $p = (100 + w)$ %.

Ako u zadatku kaže da se nešto smanjuje za q %, onda je $p = (100 - q)$ %

U datom zadatku iz procentnog računa, mi najpre odredimo šta nam je zadato: G , P ili p .

Ubacimo te podatke u $G : P = 100 : p$ i nadjemo nepoznatu.

Šema sa koje postavljamo proporciju je:

$$\begin{array}{l} G \text{ jedinica} \dots\dots\dots 100 \% \\ P \text{ jedinica} \dots\dots\dots p \% \end{array} \quad \begin{array}{l} \uparrow G \text{ jedinica} \dots\dots\dots \uparrow 100 \% \\ \uparrow P \text{ jedinica} \dots\dots\dots \uparrow p \% \end{array}$$

Ovde ne moramo da razmišljamo kakva je proporcionalnost (direktna ili obrnuta) jer strelice uvek idu u istom smeru.